

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Barucickie PLH160009 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 445 oraz Dz. Urz. Woj. Doln. poz. 625) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustanowili plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Barucickie PLH160009, zwanego dalej obszarem Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia obejmuje on dokonanie następujących czynności:

- 1) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych oraz przedmiotów ochrony obszaru;
- 2) sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) podanie do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 4) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- 5) sformułowanie projektu planu zadań ochronnych
- 6) uzgodnienie, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy.

Przy czym uzgodnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy nie dokonuje się, gdyż przepis ten został uchylony (art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 224, poz. 1337).

Sporządzający projekt zmiany planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy).

Projekt zmiany planu zadań ochronnych oraz zmieniony plan zadań ochronnych może być zamieszczony w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt zmiany planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2022 r. poz. 135, z późn. zm.) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Od czasu ustanowienia w 2017 r. planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 przedmioty ochrony obszaru nie uległy zmianie. Zmianie uległa natomiast granica przedmiotowego obszaru zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia czternastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 51, str. 330). Tym samym w niniejszym akcie prawnym dokonano aktualizacji opisu granic i mapy obszaru Natura 2000.

Zgodnie z opracowanymi założeniami zmiana zapisów planu zadań ochronnych dotyczy również aktualizacji celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 poprzez zmianę brzmienia załącznika nr 4 do ww. zarządzenia. Zmiana ta wynika z potrzeby zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla zachowania których wyznaczono przedmiotowy obszar, prowadzącej do utrzymania lub polepszenia stanu ich ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu.

Cele działań ochronnych określono biorąc pod uwagę zidentyfikowane zagrożenia i zestawy wskaźników stanu ochrony, opisane w metodyce przygotowanej na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Analizę zasadności przyjętych celów działań ochronnych przedstawia poniższa tabela.

Parametr/ wskaźnik stanu ochrony	Cel działań ochronnych	Uzasadnienie przyjętego celu
6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 0,7 ha siedliska.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze średniego stopnia fragmentacji płatów (płaty od kilkunastu do kilkudziesięciu arów), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Ze względu na odmienny sposób użytkowania gruntów przyległych do płatu siedliska (drzewostan gospodarczy), nie jest możliwe zwiększenie powierzchni siedliska w obszarze. Stąd aktualną ocenę wskaźnika należy traktować jako referencyjną.
Gatunki typowe	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze występowania co najmniej 3 spośród niżej wymienionych, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla łąk zmiennowilgotnych w obszarze są: <i>Molinia caerulea</i> , <i>Selinum carvifolia</i> , <i>Silaum silans</i> , <i>Galium boreale</i> , <i>Carex panicea</i> . Siedlisko reprezentowane jest w obszarze przez nietypowo wykształcone (zubożone florystycznie) zbiorowisko zmiennowilgotnych łąk ze zw. <i>Molinion</i> . Stąd niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) a obecny stan należy traktować jako referencyjny.
Gatunki dominujące	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze dominacji gatunków łąkowych – braku gatunków o pokryciu większym niż 50 % (do 3 w skali Brauna-Blanqueta), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012).
Obce gatunki inwazyjne	Osiągnięcie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków inwazyjnych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012).
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków ekspansywnych lub pokrycia gatunków ekspansywnych mniejszego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012). Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami ekspansywnymi w obszarze są: <i>Urtica dioica</i> , <i>Cirsium arvense</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> .
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze pokrycia krzewów i podrostów drzew mniejszego niż 5 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012).
Wojłok (martwa materia organiczna)	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze grubości warstwy nierozłożonej materii organicznej odkładającej się ponad poziom próchnicznym mniejszej niż 2 cm, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6410 (2012).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1).	Siedlisko reprezentowane w obszarze przez nietypowo wykształcone zbiorowisko zmiennowilgotnych łąk ze zw. <i>Molinion</i> .

		Nieosiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne. Stan obecny będzie traktowany jako referencyjny.
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni 54 ha siedliska.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku fragmentacji (płaty od 100 do 2000 arów), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie w obrębie co najmniej 20 % powierzchni siedliska w obszarze występowania co najmniej 3 gatunków typowych dla siedliska w obszarze, tj. oceny U1. Na pozostałej powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalne jest występowanie jedynie 2 gatunków typowych, tj. utrzymanie oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla łąk zmiennowilgotnych w obszarze są: <i>Galium mollugo</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Campanula patula</i> . Wskaźnik został oceniony na FV na 20 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Siedlisko reprezentowane jest w obszarze przez silnie zubożałą postać zespołu łąki rajgrasowej <i>Arrhenatherum elatioris</i> . Nieosiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne i stąd obecny stan należy traktować jako referencyjny.
Gatunki dominujące	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze dominacji gatunków typowych dla łąk świeżych – dopuszczalna dominacja jednego gatunku typowego większa niż 50 % pokrycia (od 4 w skali Brauna-Blanqueta), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) siedlisko reprezentowane jest w obszarze przez silnie zubożałą postać zespołu łąki rajgrasowej <i>Arrhenatherum elatioris</i> . Nieosiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne i stąd obecny stan należy traktować jako referencyjny.
Obce gatunki inwazyjne	Osiągnięcie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków inwazyjnych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków ekspansywnych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze pokrycia krzewów i podrostów drzew mniejszego niż 1 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Utrzymanie w obrębie co najmniej 20 % powierzchni siedliska w obszarze płatów siedliska dobrze zachowanych, stanowiących 50-79 % powierzchni transektu lub płatów na transekcji, które są średnio bogate w gatunki, tj. oceny U1. Na pozostałej powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalne jest żeby płat siedliska dobrze zachowane stanowiły mniej niż 50 % powierzchni transektu lub płatów na transekcji były ubogie w gatunki, tj. utrzymanie oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) siedlisko reprezentowane jest w obszarze przez silnie zubożałą postać zespołu łąki rajgrasowej <i>Arrhenatherum elatioris</i> . Nieosiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne i stąd obecny stan należy traktować jako referencyjny.
Wojłok (martwa materia)	Osiągnięcie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 6510 (2012).

organiczna)	grubości warstwy nierozłożonej materii organicznej odkładającej się ponad poziomem próchnicznym mniejszej niż 2 cm, tj. oceny FV.	
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie złym (U2).	Siedlisko reprezentowane jest w obszarze przez silnie zubożałą postać zespołu łąki rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> . Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne i stąd obecny stan należy traktować jako referencyjny.
9110 kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 250 ha.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Osiągnięcie na co najmniej 75% stanowisk w obszarze typowej kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla siedliska w obszarze są: <i>Luzula pilosa</i> , <i>Maianthemum bifolium</i> , <i>Oxalis acetosella</i> , <i>Polytrichastrum formosum</i> , <i>Dryopteris carthusiana</i> , <i>Carex pilulifera</i> , <i>Mycelis muralis</i> , <i>Calamagrostis arundinacea</i> . Dopuszczalne są płyty praktycznie bez roślin zielnych w runie. W drzewostanie zdecydowanie dominuje buk zwyczajny, z domieszką rodzimych dębów i grabu. W podszycie dominuje bardzo dobrze odnawiający się buk z różną domieszką graba.
Skład drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze drzewostanów z udziałem buka większym niż 80 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalnego pokrycia niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> do 2 %, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania i brak skutecznych metod zwalczania niecierpka drobnokwiatowego. Gatunek ten zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) odpowiada za ocenę wskaźnika.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków ekspansywnych lub obecności pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych w runie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze drzewostanów jednolitych z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcie, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) drzewostan o właściwej strukturze przestrzennej znajdował się jedynie w rezerwacie przyrody Lubsza. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U1. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie struktury pionowej i przestrzennej roślinności na całej powierzchni siedliska.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat większego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Naturalne	Utrzymanie w obrębie co najmniej	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110

odnowienie drzewostanu	25 % powierzchni siedliska w obszarze obecności naturalnego odnowienia wypełniającego luki i prześwietlenia, w którego składzie gatunkowym dominuje buk, tj. oceny FV.	(2015).
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków obcych lub ich udziału nie przekraczającego 5 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze od 3 do 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) drzewostan spełniający kryteria oceny FV znajdował się jedynie w rezerwacie przyrody Lubsza. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U1. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie wielkowymiarowego martwego drewna na całej powierzchni siedliska.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze od 10 do 20 m ³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) drzewostan spełniający kryteria oceny FV znajdował się jedynie w rezerwacie przyrody Lubsza. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U1. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie łącznych zasobów martwego drewna na całej powierzchni siedliska.
Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze ponad 20 szt. drzew biocenotycznych na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku innych zniekształceń, w tym zniszczenia runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9110 (2015).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1)	Na obecną ogólną ocenę stanu ochrony siedliska decydujący wpływ ma ocena wskaźników związanych ze strukturą pionową i przestrzenną roślinności oraz wskaźników związanych z obecnością martwego drewna. Ponieważ okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie ww. wskaźników, także perspektywa ochrony została oceniona na U1. Decyduje to o ocenie ogólnej siedliska (U1).
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 1100 ha.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie na co najmniej 75% stanowisk w obszarze typowej kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań

		ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla siedliska w obszarze są: <i>Stellaria holostea</i> , <i>Anemone nemorosa</i> , <i>Galeobdolon luteum</i> , <i>Viola reichenbachiana</i> , <i>Polygonatum multiflorum</i> , <i>Hepatica nobilis</i> . W drzewostanie współdominują: dąb szypułkowy, grab, lipa drobnolistna, buk, w miejscach wilgotniejszych jesion wyniosły oraz olsza czarna. W podszyciu spotyka się podrosty gatunków tworzących drzewostan oraz leszczykę.
Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie	Dopuszczalne utrzymanie na całej powierzchni siedliska w obszarze ponad 2 % pokrycia niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , tj. oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania i brak skutecznych metod zwalczania niecierpka drobnokwiatowego. Gatunek ten zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) odpowiada za ocenę wskaźnika.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków ekspansywnych lub występowania pojedynczych okazów gatunków nitrofilnych w runie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015).
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze jednolitego, starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50 % powierzchni płatu siedliska, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik w obszarze został oceniony na U1. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie struktury pionowej i przestrzennej roślinności.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat mniejszego niż 10 % (ale udziału drzew starszych niż 50 lat większego niż 50 %), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik w obszarze został oceniony na U1. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie struktury pionowej i przestrzennej roślinności.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % powierzchni siedliska w obszarze obfitego naturalnego odnowienia w lukach i prześwietleniach (przy czym odnowienie pod okapem drzewostanu nie występuje, a ślady zgryzania są nieliczne), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015).
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków obcych lub ich udziału nie przekraczającego 1 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015).
Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie w obrębie co najmniej 38 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) właściwy stan wskaźnika stwierdzono na 38 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie wielkowymiarowego martwego drewna na całej

		powierzchni siedliska.
Martwe drewno (łączone zasoby)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 38 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 20 m ³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) właściwy stan wskaźnika stwierdzono na 38 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie łącznych zasobów martwego drewna na całej powierzchni siedliska.
Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze ponad 20 szt. drzew biocenotycznych na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015).
Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku innych zniekształceń, w tym zniszczenia runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9170 (2015).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1)	Na obecną ogólną ocenę stanu ochrony siedliska decydujący wpływ ma ocena wskaźników związanych ze strukturą pionową i przestrzenną roślinności, wiekiem drzewostanów oraz wskaźników związanych z obecnością martwego drewna. Ponieważ okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie ww. wskaźników, także perspektywa ochrony została oceniona na U1. Decyduje to o ocenie ogólnej siedliska (U1).
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roburi-petraeae</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 190 ha.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie oceny FV w obrębie co najmniej 25 % powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla siedliska w obszarze są: <i>Vaccinium myrtillus</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Luzula pilosa</i> , <i>Calamagrostis arundinacea</i> , <i>Polytrichastrum formosum</i> . W drzewostanie dominują dęby (głównie bezszypułkowy), z domieszką graba oraz buka. Właściwy stan wskaźnika stwierdzono na 25 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. W niektórych nieco żyzniejszych i bardziej ocienionych miejscach runo niemal wcale nie wykształca się, a łączne pokrycie roślin zielnych nie przekracza kilku procent. Stąd poprawa wskaźnika na przynajmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze nie będzie możliwa w okresie obowiązywania planu.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % powierzchni siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska, przy zaburzonych	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) przyznano ocenę U1 płatom siedliska reprezentującym 25 % jego powierzchni

	relacjach ilościowych, tj. oceny U1.	w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. W niektórych nieco żyzniejszych i bardziej ocienionych miejscach runo niemal wcale nie wykształca się, a łączne pokrycie roślin zielnych nie przekracza kilku procent. Stąd poprawa wskaźnika na całej powierzchni siedliska w obszarze nie będzie możliwa w okresie obowiązywania planu.
Udział dębu w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze ponad 70 % udziału dębu w drzewostanie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Udział sosny w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze udziału sosny w drzewostanie mniejszego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze udziału lip, jawora i innych gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie mniejszego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze udziału dębu czerwonego, modrzewia i innych gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie mniejszego niż 1 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Dopuszczalne utrzymanie w obszarze poniżej 10 m ³ martwego drewna na 1 ha powierzchni siedliska, tj. oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U2 na całej powierzchni siedliska w obszarze. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie łącznych zasobów martwego drewna.
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Dopuszczalne utrzymanie w obszarze poniżej 3 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha powierzchni siedliska, tj. oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U2 na całej powierzchni siedliska w obszarze. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie wielkowymiarowego martwego drewna.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie w obrębie 25 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat większego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Naturalne odnowienie dębu	Dopuszczalny brak naturalnego odnowienia dębu, tj. utrzymanie oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U2 na całej powierzchni siedliska w obszarze. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie naturalnego odnowienia dębu.
Ekspansywne gatunki obce w podszyciu i runie	Osiągnięcie w obrębie 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku ekspansywnych gatunków obcych w podszyciu i runie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).

Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze jednolitego starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50 % powierzchni płatu siedliska, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U1 na całej powierzchni siedliska w obszarze. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie struktury pionowej i przestrzennej drzewostanu.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie; w tym gatunki nitrofilne, okrajkowe, porębowe, w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny	Utrzymanie oceny FV w obrębie 75 % powierzchni siedliska w obszarze braku ekspansywnych gatunków rodzimych (apofitów) w runie, w tym gatunków nitrofilnych, okrajkowych i porębowych (trzcinnika piaskowego i jeżyny), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze braku zniszczeń runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptanie, zaśmiecanie)	Osiągnięcie w obrębie 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku innych zniekształceń (rozjeżdżanie, wydeptanie, zaśmiecanie), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 9190 (2015).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie złym (U2).	Na obecną ogólną ocenę stanu ochrony siedliska decydujący wpływ ma ocena wskaźników związanych z charakterystyczną kombinacją florystyczną runa, gatunkami dominującymi w poszczególnych warstwach fitocenozy oraz z obecnością martwego drewna. Ponieważ okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie ww. wskaźników, także perspektywa ochrony została oceniona na U2. Decyduje to o ocenie ogólnej siedliska (U2).
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 385 ha.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze typowej kombinacji florystycznej dla łągu, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla siedliska w obszarze są: <i>Impatiens noli-tangere</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Stellaria nemorum</i> , <i>Galeobdolon luteum</i> , <i>Chrysosplenium alternifolium</i> , <i>Circaea lutetiana</i> , <i>Athyrium filix-femina</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> . W drzewostanie współdominują: olsza czarna i jesion wyniosły. Podszyt jest przeważnie dobrze rozwinięty, często z dużym udziałem czeremchy zwyczajnej, której towarzyszą: porzeczka czarna, leszczyna zwyczajna, kruszyna pospolita oraz podrosty drzew.
Gatunki dominujące	Utrzymanie w obrębie co najmniej 90 % powierzchni siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).

	dla siedliska (bez dominacji facjalnej), tj. oceny FV.	
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku gatunków obcych lub ich udziału nie przekraczającego 1 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	W obrębie 50 % powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalne występowanie nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> , niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , rudbekii nagiej <i>Rudbeckia laciniata</i> lub uczezu amerykańskiego <i>Bidens frondosa</i> pod warunkiem, że występują nielicznie w płatach siedliska, tj. utrzymanie oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania i brak skutecznych metod zwalczania nawłoci późnej, niecierpka drobnokwiatowego, rudbekii nagiej i uczezu amerykańskiego. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami wskaźnik został oceniony na U1 na 50 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	W obrębie co najmniej 80 % powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalne nie bardzo silnie ekspansyjne wystąpienia turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> , tj. utrzymanie oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 20 m ³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Naturalność koryta rzecznoego	Utrzymanie cech hydromorfologicznych cieku naturalnego w obrębie uregulowanych cieków, z którymi związane jest występowanie siedliska w obszarze, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. W chwili ustanawiania obszaru cieki były już uregulowane. Stan ten jest stanem referencyjnym.
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze dynamiki zalewów lub przewodnienia podłoża, umożliwiających rozwój siedliska, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Wiek drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 4 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat młodszego niż 20 % (ale udziału drzew starszych niż 50 lat młodszego niż 50 %), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U1 na 4 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie wieku drzewostanu.
Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie w obrębie co najmniej 38 % powierzchni siedliska w obszarze zróżnicowanej, wielogeneracyjnej struktury drzewostanu, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na FV na 38 % powierzchni siedliska w obszarze. Równocześnie wskaźnik został oceniony na U2 na 50 % powierzchni siedliska. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby

		mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie pionowej struktury roślinności w obszarze.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze obfitego, naturalnego odnowienia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Osiągnięcie w obrębie 75 % powierzchni siedliska w obszarze braku zniszczenia runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Inne zniekształcenia	Utrzymanie w obrębie 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku innych zniekształceń płatów siedliska, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2010, 2012).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1)	Na obecną ogólną ocenę stanu ochrony siedliska decydujący wpływ ma ocena wskaźnika związanego z obecnością obcych gatunków inwazyjnych. Brak skutecznych metod zwalczania gatunków występujących w obszarze decyduje o braku możliwości poprawy oceny ogólnej siedliska w okresie obowiązywania planu.
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 110 ha.	Źródło danych: dokumentacja planu zadań ochronnych (2016)
Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze typowej kombinacji florystycznej dla łągu, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) gatunkami typowymi dla siedliska w obszarze są: <i>Lamium maculatum</i> , <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Asarum europaeum</i> , <i>Oxalis acetosella</i> , <i>Anemone nemorosa</i> , <i>Carex remota</i> , <i>Carex sylvatica</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Circaea lutetiana</i> , <i>Geum urbanum</i> , <i>Glechoma hederacea</i> , <i>Impatiens noli-tangere</i> , <i>Paris quadrifolia</i> , <i>Festuca gigantea</i> , <i>Milium effusum</i> , <i>Stachys sylvatica</i> , <i>Athyrium filix-femina</i> . W warstwie drzew występują głównie olsza czarna oraz jesion wyniosły ze stałą domieszką innych gatunków: dębu szypułkowego, wiązu szypułkowego, graba, lipy drobnolistnej i klonu polnego. W podszyciu zaznacza się spory udział czeremchy zwyczajnej, której towarzyszy szereg innych gatunków krzewów (bez czarny, głóg dwuszyjkowy, głóg jednoszyjkowy, leszczyna pospolita, dereń świdwa, trzmielina pospolita, porzeczka czerwona) oraz podrost drzew.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska (bez dominacji facjalnej), tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Liczba gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion występujących w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze występowania trzech i więcej gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion w drzewostanie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Różnorodność gatunkowa warstwy	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).

krzewów	występowania czterech i więcej gatunków krzewów w podszycie, tj. oceny FV.	
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze udziału buka, świerku, sosny, brzozy i osiki w drzewostanie mniejszego niż 10 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 100 % powierzchni siedliska w obszarze udziału klonu jesionolistnego, topoli euroamerykańskich, jesionu pensylwańskiego, czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego i innych gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie mniejszego niż 1 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie w obrębie 25 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 20 m ³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na FV na 25 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie łącznych zasobów martwego drewna w obszarze.
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie w obrębie 75 % powierzchni siedliska w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze udziału drzew starszych niż 100 lat mniejszego niż 10 % (ale udziału drzew starszych niż 50 lat większego niż 50 %), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U1 na 75 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie wieku drzewostanu.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze obecności naturalnego odnowienia, które może być ograniczone do jednego gatunku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U1 na całej powierzchni siedliska w obszarze. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie naturalnego odnowienia drzewostanu.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze jednolitego, starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 30-70 % powierzchni płatu siedliska, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wskaźnik został oceniony na U1 na 75 % powierzchni siedliska w obszarze. Wskaźnik na pozostałej powierzchni siedliska został oceniony na U2. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie struktury pionowej i przestrzennej drzewostanu.

Przejawy procesu grądowienia	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % powierzchni siedliska w obszarze braku przejawów procesu grądowienia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	W obrębie płatów siedliska w obszarze dopuszczalne występowanie nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , pod warunkiem, że występują nielicznie, tj. utrzymanie oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania i brak skutecznych metod zwalczania nawłoci późnej oraz niecierpka drobnokwiatowego.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie; w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny	W obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze dopuszczalne pojedyncze wystąpienia turzycy drżączkowej <i>Carex brizoides</i> , tj. utrzymanie oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Stosunki wodno-wilgotnościowe	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze naturalnych warunków wilgotnościowych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze braku zniszczenia runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 90 % powierzchni siedliska w obszarze braku zniekształceń związanych z rozjeżdżeniem, wydeptaniem i zaśmieceniem, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012).
Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1)	Na obecną ogólną ocenę stanu ochrony siedliska decydujący wpływ ma ocena wskaźnika związanego z obecnością obcych gatunków inwazyjnych. Brak skutecznych metod zwalczania gatunków występujących w obszarze decyduje o braku możliwości poprawy oceny ogólnej siedliska w okresie obowiązywania planu.
1083 Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>		
Obecność gatunku	Utrzymanie obecności przynajmniej 1 żywego osobnika lub szczątków imagines, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012).
Struktura drzewostanu na stanowisku	Utrzymanie udziału dębów w drzewostanie na poziomie powyżej 30 % przynajmniej na 1 stanowisku gatunku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie zwiększenia udziału dębów na stanowiskach gatunku.
Struktura drzewostanów otaczających	Utrzymanie udziału dębów w drzewostanie otaczającym na poziomie powyżej 30 % przynajmniej na 1 stanowisku gatunku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie zwiększenia udziału dębów w otoczeniu stanowisk gatunku.
Dostępność miejsc rozrodu	Utrzymanie obecności pniaków, martwych dębów lub wiatrołomów w siedlisku gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012).
Termika i warunki świetlne	Utrzymanie prześwietleń w zwartym drzewostanie, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Ze względu na występowanie gatunku m. in. w lasach gospodarczych okres

		obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie termiki i warunków świetlnych.
1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>		
Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych	Utrzymanie powyżej 5 % drzew dziuplastych zasiedlonych przez gatunek w jego siedlisku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) stwierdzono zasiedlenie na poziomie powyżej 7 %. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie przedmiotowego wskaźnika.
Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli	Utrzymanie powyżej 10 % drzew dziuplastych zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie przedmiotowego wskaźnika.
Liczba drzew zasiedlonych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie zasiedlenia przynajmniej 1 drzewa dziuplastego na 1 ha siedliska gatunku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie przedmiotowego wskaźnika.
Potwierdzenie występowania żywych owadów	Utrzymanie obecności żywych osobników, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021).
Udział procentowy drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew	Utrzymanie udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew w siedlisku gatunku na poziomie powyżej 10 % na przynajmniej 3 stanowiskach, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wykazano 3 stanowiska, na których udział drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew w siedlisku gatunku kształtował się na poziomie powyżej 10 %. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie zwiększenia udziału drzew dziuplastych.
Liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie liczby drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha siedliska gatunku na poziomie powyżej 5 na przynajmniej 2 stanowiskach, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) wykazano 2 stanowiska, na których liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha wyniosła powyżej 5. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie liczby drzew dziuplastych.
Udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych	Utrzymanie udziału drzew grubych wśród drzew dziuplastych na poziomie powyżej 5 %, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021).
Liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie liczby grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha na poziomie powyżej 1, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) stwierdzono powyżej 1 grube drzewo dziuplaste w przeliczeniu na hektar. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie liczby grubych drzew dziuplastych.
Izolacja	Utrzymanie odległości od potencjalnych stanowisk nie mniejszej niż 200 m, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2010, 2021). Zgodnie z oceną ekspercką przedstawioną w monitoringu z 2021 r. okoliczne

		drzewostany składają się w części z drzew stanowiących potencjalne siedlisko gatunku. Drzewa dziuplaste są nieliczne jednak występują w całym obszarze Natura 2000.
1088 Kozióróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>		
Liczebność populacji	Utrzymanie liczby dojrzałych postaci w przedziale 11-20 osobników na 10 ha siedliska gatunku lub 1 km alei drzew, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012). Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) zaobserwowano 15 imagines.
Liczba zasiedlonych drzew	Utrzymanie liczby zasiedlonych drzew na poziomie 10 lub więcej na 10 ha siedliska gatunku lub 1 km alei drzew, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) znaleziono 22 zasiedlone drzewa. W trakcie monitoringu wykazano, że 3 z nich w rzeczywistości rosną poza obszarem Natura 2000, a stan zdrowotny dalszych 8 wymagał ich usunięcia w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia. Stąd ocena U1 jest traktowana jako nowa wartość referencyjna.
Potencjał siedliska	Dopuszczalne mniej niż 20 dębów o pierśnicy powyżej 1 m w przeliczeniu na 10 ha siedliska gatunku, tj. utrzymanie oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2016) znaleziono 8 drzew senilnych. Okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w zakresie zwiększenia liczby senilnych dębów.
Zwarcie drzewostanu	Utrzymanie przerywanej lub luźnej zwartości drzewostanu (utrzymanie przerw pomiędzy drzewami o wielkości pozwalającej na zamieszczenie przynajmniej jednego drzewa), tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Ze względu na występowanie gatunku w lasach gospodarczych okres obowiązywania planu jest zbyt krótki, żeby mogło dojść do poprawy stanu ochrony w przedmiotowym zakresie.
Udział podszytu i podrostu	Utrzymanie udziału podszytu i podrostu na poziomie od 5 do 25 % powierzchni siedliska gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012).

Przystępując do prac nad projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia, podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmiany planu i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 10.12.2021 r. do 14.01.2022 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu 10.12.2021 r., wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ we Wrocławiu od 14.12.2021 r. do 03.01.2022 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ we Wrocławiu 14.12.2021 r. oraz opublikowano w formie obwieszczenia, w prasie o zasięgu regionalnym, tj. 10.12.2021 r. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej oraz 14.12.2021 r. w dolnośląskim wydaniu Gazety Wyborczej).

Realizując obowiązek wynikający z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy, projekt zarządzenia został przekazany przy piśmie nr WPN.6320.6.2021.AK z 22.03.2022 r. zidentyfikowanym zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją

sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 24.06.2022 r. do 18.07.2022 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 24.06.2022 r., wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ we Wrocławiu od 27.06.2022 r. do 18.07.2022 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ we Wrocławiu 27.06.2022 r.) oraz opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 24.06.2022 r. oraz w dolnośląskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 29.06.2022 r.

Wypracowany projekt zmiany planu zadań ochronnych ujęto w publicznie dostępnym wykazie danych (ekoportal).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych złożono następujące uwagi i wnioski:

Pan Piotr Oleszek Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Namysłów (pismo nr ZG.7210.4.2022 z 13.07.2022 r.):

1. w odniesieniu do siedliska 91E0 *Parametr/wskaźnik stanu ochrony: **Powierzchnia siedliska*** Cel działań ochronnych: Utrzymanie siedliska na powierzchni 390 ha. *Propozycja zmiany: Utrzymanie siedliska na powierzchni 385 ha. Uzasadnienie: Spodziewane korekty granic siedlisk i wydziałów, oraz korekty oznaczeń siedliska w terenie.*

Uwaga została uwzględniona. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 395,05 ha. Ewentualna korekta powierzchni siedliska, która może nastąpić na etapie sporządzania dokumentacji do nowego planu zadań ochronnych, obejmująca 2,54 % obecnej powierzchni płatów zidentyfikowanych jako siedlisko 91E0, powinna pozostać bez wpływu na ocenę jego stanu ochrony.

2. w odniesieniu do siedliska 91E0 *Parametr/wskaźnik stanu ochrony: **Martwe drewno (łącznie zasoby)*** Cel działań ochronnych: Utrzymanie w obrębie 100% powierzchni siedliska w obszarze powyżej 20 m³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV. *Propozycja zmiany: Utrzymanie w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze powyżej 20 m³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV. Uzasadnienie: wg metodyki zawartej w publikacji pod red. W. Mróz 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. GIOŚ, Warszawa, do oceny FV wystarczający jest poziom 25%, poza tym osiągnięcie na 100% powierzchni siedliska łącznych zasobów martwego drewna > 20m³/ha, jest fizycznie niemożliwe w obecnych warunkach, m.in. z powodu znacznego udziału drzewostanów średniowiekowych, dodatkowo z zaplanowanymi cięciami trzebieżowymi.*

Uwaga została uwzględniona.

3. w odniesieniu do siedliska 91E0 *Parametr/ wskaźnik stanu ochrony: **Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości)*** Cel działań ochronnych: Utrzymanie w obrębie 100% powierzchni siedliska w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV. *Propozycja zmiany: Utrzymanie w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze powyżej 5 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny FV. Uzasadnienie: wg metodyki zawartej w publikacji pod red. W. Mróz 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. GIOŚ, Warszawa, do oceny FV wystarczający jest poziom 25% pow. Osiągnięcie na 100% powierzchni wymaganego parametru dotyczącego martwego drewna wielkowymiarowego, jest obecnie fizycznie niemożliwe, m.in. z powodu znacznego udziału drzewostanów średniowiekowych, w których drzewa nie mają określonych powyżej wymiarów i nie będą miały w najbliższych dziesięcioleciach.*

Uwaga została uwzględniona.

4. w odniesieniu do siedliska 91F0 *Parametr/ wskaźnik stanu ochrony: **Przejawy procesu grądowienia*** Cel działań ochronnych: Utrzymanie w obrębie 100% powierzchni siedliska w obszarze braku przejawów procesu grądowienia, tj. oceny FV. *Propozycja zmiany: Utrzymanie w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze braku przejawów procesu grądowienia, tj. oceny FV. Uzasadnienie: wg metodyki zawartej w publikacji pod red. W. Mróz 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. GIOŚ, Warszawa, do oceny FV wystarczający jest poziom 50% pow., poza tym grądowienie, w wyniku zmian klimatycznych jest widoczne na siedliskach łągowych od lat, i nie mamy obecnie technicznych możliwości, by tym niekorzystnym zmianom realnie zapobiec.*

Uwaga została uwzględniona.

Zagadnienia dotyczące procesu zmian celów działań ochronnych w ustanowionych planach zadań ochronnych dla opolskich obszarów Natura 2000 były przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu na posiedzeniu 20 maja 2022 r.

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Opolskim (pismo nr IN.III.710.16.2022.GT z 22.09.2022 r.) i z Wojewodą Dolnośląskim (pismo nr NK-OP.054.1077.2022 z 19.08.2022 r.).

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.